

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Pacjenta

Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP

Pan

Dyrektor

Nowodworskiego Centrum

Medycznego w Nowym Dworze

ul. Miodowa 2

05-100 Nowy Dwór Mazowiecki

Lawson Pawe Dyrektor

Działając na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹ (dalej: ustawa), niniejszym informuję, że po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, Rzecznik Praw Pacjenta stwierdza naruszenie prawa, Pana Erwina Błażewicza - przedstawiciela ustawowego pacjentki - do dokumentacji medycznej, o którym mowa w art. 26 ust. 1 w zw. z art. 27 pkt 1 ustawy, przez podmiot leczniczy: Nowodworskie Centrum Medycznego, ul. Miodowa 2, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki (jednostka organizacyjna: Przychodnia POZ Nr 3 w Zakroczymiu, ul. Rynek 7 05-170 Zakroczym, dalej: Przychodnia).

Uzasadnienie

Postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie zostało wszczęte na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy, po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w treści wniosku Pana Erwina Błażewicza z dnia 16 października 2015 r.

W skierowanym do Rzecznika Praw Pacjenta wniosku Pan Erwin Błażewicz podniósł zastrzeżenia związane z udostępnieniem dokumentacji medycznej córki Błażewicz w ww. podmiocie leczniczym. Pan Erwin Błażewicz wskazał, iż w dniu 14 września 2015 r. – pomimo posiadania pełnej władzy rodzicielskiej - otrzymał odmowę dostępu do dokumentacji medycznej swojej nieletniej córki.

Zajmując stanowisko w sprawie podmiot leczniczy, pismem z dnia 21 grudnia 2015 r., potwierdził, iż Pan Erwin Błażewicz w dniu 14 września 2015 r., zgłosił się do Przychodni

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 159, z późn. zm.

po odbiór dokumentacji medycznej córki. Niemniej jednak, wskazano, iż: *W trakcie rozmowy prowadzonej na korytarzu przychodni Pani dr. [REDAKTOWANO] poinformowała go że nie może wydać mu odpowiednich dokumentów jak również podała informacje dotyczące stanu zdrowia córki. Pan Błażewicz przekazał pani doktor postanowienie Sądu Okręgowego określającego miejsce stałego pobytu [REDAKTOWANO] każdorazowo przy ojcu i stanowczo zażądał zapoznanie się z uzasadnieniem. Dr. [REDAKTOWANO] odmówiła analizy informując iż nie należy to do jej obowiązków (...).*

Jednocześnie nadmieniono, iż: *W dniu 14 września 2015 roku Pani Doktor zapoznała się z sentencją postanowienia Sądu Okręgowego, która przedstawił jej p. Błażewicz jednak z jej treści nie wynika, wprost komu należy się władza rodzicielska a jako zawodowy lekarz a nie prawnik dr. [REDAKTOWANO] mogła nie znać treści art. 26 k.c. (...) Po zapoznaniu się z zaistniałą sytuacją Dyrektor Nowodworskiego Centrum Medycznego pismem z dnia 30 września 2015 roku poinformował pana Błażewicza o tym iż ma prawo do wglądu do dokumentacji medycznej swojej córki (...). Pani Doktor została pouczona o obligatoryjnym obowiązku udostępniania dokumentacji medycznej dla przedstawicieli ustawowych małoletnich pacjentów i o nieprawidłowości swojej odmowy. Zaistniała sytuacja nie miała nic wspólnego z wskazywaną przez skarżącego dyskryminacją praw ojca. Odnosząc się do pkt. 2 wniosków Rzecznika Praw Pacjenta wskazuje, iż odmowa została wyrażona ustnie i również to naruszenie zostało poruszone w rozmowie dyscyplinującej z Panią dr. [REDAKTOWANO]*

Ponadto, wyjaśniono przy tym, iż pismami z dnia: 30 września 2015 r., 15 października 2015 r. oraz 5 listopada 2015 r. poinformowano Pana Erwina Błażewicza odnośnie okoliczności zaistniałego zdarzenia. Do rzeczonyj odpowiedzi załączono ww. korespondencję z Wnioskodawcą oraz regulamin organizacyjny.

Mając powyższe na uwadze należy zważyć, co następuje:

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że uprawnienie przedstawiciela ustawowego do dokumentacji medycznej swojego dziecka wynika wprost z art. 26 ust. 1 ustawy, w którym uregulowano, że podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez pacjenta. Może zatem w imieniu małoletniego pacjenta skorzystać ze wszystkich form udostępnienia dokumentacji medycznej, określonych w art. 27 ustawy, do których zalicza się m. in. możliwość żądania wykonania kopii dokumentacji medycznej, otrzymania dokumentacji do wglądu bądź otrzymanie jej poprzez wydanie oryginału.

Powyższe oznacza, że każdy przedstawiciel ustawowy pacjenta ma prawo otrzymać dokumentację medyczną dziecka i rozstrzygnięcie w tym przedmiocie nie zależy od dowolnego uznania kierującego podmiotem leczniczym. Ponadto, w przypadku,

gdy władza rodzicielska jest ograniczona przez Sąd, prawo do otrzymywania dokumentacji medycznej, czy też informacji o stanie zdrowia przysługuje w zakresie objętym wyrokiem Sądu. Odmowa ma charakter wyjątkowy (może mieć miejsce np. gdy z wnioskiem występuje osoba nieuprawniona) i powinna zostać sporządzona w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem.

W przedmiotowej sprawie należy wskazać również na przepisy odnoszące się do realizowania władzy rodzicielskiej przez rodziców. Zgodnie z 98 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy² (dalej: k.r.o.), rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską; jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka. Zgodnie natomiast z art. 97 § 1 k.r.o., jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. Zatem, w przypadku, gdy władza rodzicielska, o ile nie jest ograniczona przez Sąd, przysługuje w równym stopniu obojgu rodzicom – każde z nich ma zatem prawo do wyrażania oświadczenia w imieniu dziecka. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, którzy nie pozostają ze sobą w związku małżeńskim, tylko Sąd opiekuńczy może powierzyć wykonywanie tej władzy jednemu z rodziców, jednocześnie ograniczając władzę drugiego, na przykład do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do dziecka. Sąd może zaznaczyć, iż kwestie dotyczące leczenia dziecka muszą być rozstrzygane wspólnie przez oboje rodziców. Wszelkie spory w powyższej kwestii powinny być przedmiotem rozpoznania przez właściwy Sąd opiekuńczy. Jednakże, dopóki władza rodzicielska nie zostanie rodzicowi lub rodzicom wprost odebrana wyrokiem sądu, rodzice mają obowiązek wychowywać dziecko, odpowiednio nim kierować, troszczyć się o fizyczny i duchowy stan dziecka.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy, należy wskazać, że bezspornym pozostaje okoliczność, iż podczas zgłoszenia się przedstawiciela ustawowego w dniu 14 września 2015 r. małoletniej pacjentki – Panu Erwinowi Błazewiczowi - odmówiono dostępu do dokumentacji medycznej dziecka na złożony ustnie wniosek, w sposób określony w art. 27 ustawy. Powyższe wynika z przedłożonej odpowiedzi Pana Jacka [REDAKTED] z dnia 21 grudnia 2015 r.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że Pan Erwin Błazewicz był osobą uprawnioną do otrzymania dokumentacji medycznej, albowiem brak jest orzeczenia sądu, które ograniczałoby wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią.

Zatem odnosząc się do przedłożonych w treści odpowiedzi wyjaśnień podmiotu leczniczego - uzasadniających odmowę udostępnienia dokumentacji medycznej Panu

---

² Dz. U. z 2012 r., poz. 788 z późn. zm.

Erwinowi Błazewiczowi - nie zasługują na uwzględnienie, albowiem są sprzeczne z obowiązującymi przepisami w tej materii i świadczą o nieznanomości zasad udostępniania dokumentacji medycznej przez pracowników placówki.

Wyjaśnienia podmiotu leczniczego, iż Wnioskodawca nie otrzymał dokumentacji medycznej ze względu na *nieznajomość prawa* oraz *brak umiejętności zrozumienia prawomocnego wyroku Sądu Pani dr ██████████* oraz okoliczność prowadzenia rozmowy *na korytarzu* w całości nie zasługuje na uznanie. W przypadku kiedy lekarz stoi na stanowisku, iż: *do jej obowiązków nie należy analiza pism sądowych a świadczenie usług zdrowotnych*, osoba taka nie powinna wykonywać obowiązków związanych z realizacją prawa pacjentów do dokumentacji medycznej a zasadnym wydaje się oddelegować do tej roli osobę kompetentną, która - przede wszystkim - będzie świadoma praw jakimi jest związana oraz nie będzie wykazywała postawy rażącej ignorancji.

Argumentując powyższe wskazania wymaga, iż przedstawiciel ustawy dziecka – matka i ojciec – działają w imieniu nieletniego i na jego rzecz. Ojciec dziecka, nieograniczony przez Sąd we władzy rodzicielskiej ani jej niepozbawiony ma prawo do działania w imieniu nieletniego. Ma prawo zarówno do jego dokumentacji medycznej oraz związanej z tym informacji o jego stanie zdrowia.

W związku z przytoczonym stanem faktycznym należy podkreślić, iż personel Przychodni nie mając wystarczających podstaw prawnych, które uzasadniałyby odmowę dostępu ojca do dokumentacji medycznej córki, postąpił wbrew obowiązującym przepisom prawnym. Ponadto, odmowa uzasadnienia przyczyny udostępnienia dokumentacji medycznej nie nastąpiła w formie pisemnej - zgodnie z § 79 Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania³, które stanowi, iż w przypadku gdy udostępnienie dokumentacji nie jest możliwe, odmowa wymaga zachowania formy pisemnej oraz podania przyczyny.

Uzasadniając powyższy wywód warto w tym miejscu przywołać stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości⁴, w których wskazano, że ojciec nie wymaga zgody matki na udostępnienie mu dokumentacji medycznej, tak samo, jak udostępnienie matce tej dokumentacji nie wymaga zgody ojca. W razie sporu rodziców na tym tle, każdemu z rodziców przysługuje prawo do złożenia wniosku do sądu opiekuńczego o rozstrzygnięcie w istotnej sprawie dziecka. Ponadto, rodzic, któremu ograniczono władzę rodzicielską do współdecydowania w istotnych sprawach dziecka, zachowuje prawa przedstawiciela ustawowego w zakresie dostępu do informacji oraz dokumentacji medycznej dziecka.

³ Dz. U. z 2014 r., poz. 177 z późn. zm.

⁴ Pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 28 maja 2013 roku znak DPrC-I-072-9-13.

Wobec powyższego, działanie podmiotu leczniczego polegające na odmowie udostępnienia dokumentacji medycznej było działaniem bezpodstawnym, utrudniającym dostęp do dokumentacji medycznej naruszającym prawo pacjenta określone w art. 26 ust. 1 w zw. z art. 27 pkt 1 ustawy, czyli prawo dostępu do dokumentacji medycznej.

Zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy, Rzecznik Praw Pacjenta w wystąpieniu do organu, organizacji lub instytucji, w których działalności stwierdził naruszenie praw pacjenta, formułuje opinie lub wnioski, co do sposobu załatwienia sprawy, a także może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub zastosowania sankcji służbowych.

Wobec powyższego, wnoszę o:

- 1) wdrożenie zmian w zakresie udostępniania dokumentacji medycznej, w szczególności przedstawicielom ustawowym uwzględniając stanowisko przedstawione w niniejszym wystąpieniu;
- 2) pisemne pouczenie personelu podmiotu leczniczego odpowiedzialnego za kwestie udostępnienia dokumentacji medycznej, zawartych w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz rozporządzeniu w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania.

Na podstawie art. 53 ust. 5 ustawy, proszę o niezwłoczne, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformowanie Rzecznika Praw Pacjenta o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku. W przypadku, gdy Rzecznik Praw Pacjenta nie będzie podzielał tego stanowiska, zaistnieje możliwość zwrócenia się do właściwego organu nadrzędnego z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa.

Jednocześnie informuję, że o niniejszym rozstrzygnięciu, jednakże bez podawania danych osobowych pacjenta oraz szczegółowego opisu zdarzenia, odrębnymi pismami poinformowano: Starostę Nowodworskiego oraz Mazowiecki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

2 posada
V. Kosof

Załącznik: Pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 28 maja 2013 roku znak DPrC-I-072-9-13.

Do wiadomości: Pan Erwin Błazewicz, [REDACTED]